

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

Norma nr. 11/2011

privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 8 din 05/01/2012

Având în vedere prevederile art. 25 alin. (1) lit. i), ale art. 28 alin. (1) lit. e) și alin. (2) lit. f) și ale art. 54 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 79 alin. (4), ale art. 87 alin. (1) lit. i) și ale art. 90 alin. (1) lit. e) și alin. (2) lit. f) din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 16, 21, 22, art. 23 lit. f) și ale art. 24 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005, cu modificările și completările,

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, denumită în continuare Comisie, emite prezenta normă.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. – (1) Prezenta normă este aplicabilă:

- a)** administratorilor de fonduri de pensii administrate privat și administratorilor de fonduri de pensii facultative, denumiți în continuare administratori;
- b)** fondurilor de pensii administrate privat și fondurilor de pensii facultative, denumite în continuare fonduri de pensii private.

(2) Prezenta normă stabilește:

- a)** tipurile de investiții și limitele investiționale ale activelor fondurilor de pensii private;
- b)** procedura de încadrare în grade de risc a fondurilor de pensii private;
- c)** atribuțiile și obligațiile administratorilor de fonduri de pensii private cu privire la activitatea de investire;
- d)** regulile de evaluare a activelor fondurilor de pensii private;
- e)** regulile de calcul al valorii activului net și al valorii unităților de fond.

Art. 2. - (1) Termenii și expresiile utilizate în prezenta normă au semnificațiile prevăzute de:

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

- a) art. 2 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Legea nr. 411/2004;
 - b) art. 2 din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Legea nr. 204/2006;
 - c) art. 2 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, precum și de norme și regulamentele de aplicare a acesteia;
 - d) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007 cu modificările și completările ulterioare, precum și de norme, regulamentele și circularele de aplicare a acesteia.
- (2) De asemenea, termenii de mai jos au următoarele semnificații:
- a) *conducători* - membrii consiliului de administrație și directorii administratorului ori, după caz, membrii consiliului de supraveghere și ai directoratului;
 - b) *abatere pasivă de la limitele investiționale* - depășirea ori scăderea față de limitele investiționale, apărută fără ca administratorul să cumpere sau să vândă instrumentele financiare respective;
 - c) *abatere pasivă de la gradul de risc* – depășirea ori scăderea față de limitele de încadrare aferente fiecărui grad de risc apărută fără ca administratorul să cumpere sau să vândă instrumente financiare;
 - d) agenții de rating – agențiile internaționale de evaluare a riscului ale căror calificative sunt luate în considerare la încadrarea instrumentelor financiare în categoria „investment grade” sunt Fitch, Moody’s și Standard & Poor’s;
 - e) *OPCVM tranzacționabil* – exchange traded fund – organism de plasament colectiv în valori mobiliare, autorizat în conformitate cu reglementările comunitare în vigoare, care este tranzacționat pe o piață reglementată;
 - f) *grup* – un grup de entități, format dintr-o societate-mamă, filialele sale și entitățile în care societatea-mamă sau filialele sale deține/dețin o participație, precum și un grup de entități legate între ele printr-o relație, alta decât cea dintre o societate-mamă și o filială, respectiv o relație în următorul sens:
 - (i) o entitate sau mai multe entități este/sunt condusă/conduse pe o bază unică, în virtutea unui contract încheiat cu acea entitate ori a prevederilor statutului sau actului constitutiv al acelor entități;
 - (ii) organele de administrare, de conducere sau de supraveghere ale uneia ori mai multor entități sunt formate din aceleași persoane reprezentând majoritatea decizională, aflate în funcție în cursul exercițiului financiar și până la întocmirea situațiilor financiare consolidate;

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

g) *investment grade* - calificativul de performanță acordat unei emisiuni de instrumente financiare sau, în lipsa acestuia, emitentului de către agențiile de rating menționate la lit. d), conform grilelor de evaluare specifice acestora;

h) *persoană relevantă în raport cu administratorul* - oricare dintre următoarele persoane:

(i) un conducător sau echivalent al administratorului;

(ii) un angajat (salariat) al administratorului, precum și orice altă persoană fizică ce își oferă serviciile la dispoziția și sub controlul administratorului și care este implicată în desfășurarea de către administrator a activității de administrare a fondului de pensii private;

(iii) persoană fizică/juridică direct implicată în furnizarea serviciilor către administrator în baza unui contract de externalizare;

i) *director de investiții* - persoana cu atribuții de conducere a direcției de investiții;

j) *investiții private de capital* - private equity – investiții pe termen lung în acțiuni ale companiilor care nu sunt listate pe o piață reglementată, ce presupun o strategie activă prin implicarea directă a administratorului de fonduri de pensii private în managementul companiei deținute astfel, în scopul obținerii de plusvaloare în raport cu investiția inițială, și care pot fi:

(i) investiții într-o companie nou-înființată sau într-o companie existentă, cu scopul dezvoltării acesteia în baza analizei unui plan de afaceri;

(ii) cumpărarea de acțiuni în vederea dobândirii unei poziții de control sau de acționar la o companie existentă în baza analizei unui plan de afaceri;

k) *infrastructură* – sistemul de lucrări publice dintr-un stat dintr-o sau regiune incluzând drumuri, utilități și clădiri publice etc.;

l) *investiții în infrastructură* – investiții în acțiuni, obligațiuni sau titluri de participare emise de entitățile special create pentru dezvoltarea proiectelor de infrastructură, companii private sau companii private în colaborare cu instituții ale sectorului public;

m) *prospect al schemei de pensii* – prospectul schemei de pensii private sau prospectul schemei de pensii facultative, după caz;

n) *rating* – calificativul acordat unei emisiuni de instrumente financiare sau, în lipsa acestuia, calificativul acordat emitentului de către o agenție de rating ca urmare a evaluării riscurilor asociate acestuia;

o) *reverse repo* - acord prin care fondul de pensii cumpără active eligibile pentru tranzacționare și care implică transferul proprietății asupra activelor eligibile respective de la vânzător la cumpărător, cu angajamentul vânzătorului de a răscumpăra respectivele active la o dată ulterioară și la un preț stabilit la data încheierii tranzacției;

p) *societate-mamă* - o entitate care se află în una dintre următoarele situații:

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

- (i) are majoritatea drepturilor de vot într-o altă entitate, denumită filială;
- (ii) are dreptul de a numi sau de a înlocui majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere ori de supraveghere ale altei entități, denumită filială, și este în același timp acționar/asociat sau membru al acelei entități;
- (iii) are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra unei entități, denumită filială, al cărei acționar/asociat sau membru este, în virtutea unui contract încheiat cu acea entitate ori a unor prevederi ale actului constitutiv al entității, în cazul în care legislația aplicabilă filialei îi permite acesteia să fie supusă unor astfel de contracte sau prevederi;
- (iv) este acționar/asociat sau membru al unei entități și majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere ori de supraveghere ale acelei filiale, aflați în funcție în exercițiul financiar în curs, în exercițiul financiar anterior și până la data la care sunt întocmite situațiile financiare consolidate, au fost numiți numai ca rezultat al exercitării drepturilor sale de vot; această prevedere nu se aplică în cazul în care o altă entitate are față de acea filială drepturile prevăzute la pct. (i), (ii) sau (iii);
- (v) este acționar/asociat sau membru al unei entități și controlează singură, în baza unui acord încheiat cu alți acționari/asociați sau membri ai acelei entități, denumită filială, majoritatea drepturilor de vot în acea filială;
- (vi) are dreptul de a exercita sau, în opinia autorităților competente, exercită în fapt o influență dominantă ori un control asupra altei entități, denumită filială;
- q) tranzacție personală** - o tranzacție cu un instrument financiar efectuată de către sau în numele unei persoane relevante în raport cu administratorul, în situația în care acea persoană relevantă acționează în afara obiectului activității pe care o desfășoară în acea calitate.

CAPITOLUL II

Atribuțiile administratorului cu privire la activitatea de investire

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Art. 3. – Administratorul investește activele fondului de pensii private cu respectarea declarației privind politica de investiții autorizate de Comisie, având ca obiectiv investirea prudentială a activelor fondului de pensii private în folosul exclusiv al participanților sau, după caz, al beneficiarilor, ținând cont de obligațiile pe termen lung ale fondului de pensii private și în conformitate cu prevederile legale.

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

Art. 4. – Administratorul are următoarele obligații:

- a) să asigure investirea activelor fondurilor de pensii private cu respectarea limitelor prevăzute de Legea nr. 411/2004 și de Legea nr. 204/2006 și a celor stabilite prin prospectul schemei de pensii;
- b) să investească activele fondurilor de pensii private într-un mod care să asigure securitatea, calitatea, lichiditatea și profitabilitatea activelor fondului de pensii private;
- c) să asigure diversificarea portofoliului fondului de pensii private, în vederea dispersiei riscului și a menținerii unui grad adecvat de lichiditate. Activele se diversifică în mod corespunzător, astfel încât să se evite dependența excesivă de un anumit activ, emitent sau grup de societăți comerciale, precum și concentrări de riscuri pe ansamblul activelor.

Art. 5. – În exercitarea atribuțiilor sale, administratorului îi sunt interzise următoarele:

- a) să negocieze și să încheie tranzacții în numele și în contul altor persoane decât fondul de pensii private pe care îl administrează, cu excepția tranzacțiilor permise de legislația în vigoare;
- b) să externalizeze, în sensul transferării de atribuții pe bază de contract sau încredințării executării anumitor obligații către un alt administrator ori către o societate comercială, activitățile prevăzute la art. 57 alin. (1) lit. a) - f) din Legea nr. 411/2004 și la art. 15 alin. (1) lit. a), c), e), f) - h) din Legea nr. 204/2006.

Secțiunea a 2-a

Reglementări interne

Art. 6. – Reglementările interne ale administratorului cu privire la activitatea de investire sunt aprobate de consiliul de administrație/consiliul de supraveghere și se vor referi, fără a se limita la:

- a) proceduri referitoare la tranzacțiile în interesul propriu al administratorului sau tranzacțiile personale ale salariaților acestuia și proceduri de administrare a conflictului de interese;
- b) proceduri adecvate care să asigure separarea instrumentelor financiare aparținând fondului de pensii private de cele aparținând administratorului, precum și de cele ale celorlalte fonduri de pensii private administrate de același administrator;
- c) proceduri de administrare a riscului, care să includă metode de evaluare a riscurilor investiționale, a riscului de credit, a riscului de piață, riscului de lichiditate, riscului operațional, riscului reputațional etc.;
- d) proceduri adecvate care să asigure posibilitatea ca toate operațiunile efectuate de administrator să fie reconstituite, inclusiv în ceea ce privește părțile implicate, timpul și locul unde au fost efectuate, să asigure păstrarea înregistrărilor tranzacțiilor desfășurate, în conformitate cu prevederile Normei Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 2/2008 privind organizarea activității

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

de arhivă la administratorii de fonduri de pensii private, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private [nr. 3/2008](#);

e) proceduri adecvate care să detalieze competențele și modul în care se administrează activele fondului de pensii private;

f) proceduri de investire a activelor;

g) proceduri de evaluare și raportare a activelor;

CAPITOLUL III

Gestionarea conflictului de interese

Art. 7. - (1) Administratorul trebuie să ia toate măsurile astfel încât să se asigure că situațiile de conflict de interese între societate, inclusiv conducători, salariați, societatea-mamă, grupul din care administratorul face parte sau orice persoană afiliată ori aflată în mod direct sau indirect în poziție de control față de societate, și fondul de pensii private, precum și între combinații ale situațiilor de mai sus sunt identificate și gestionate astfel încât interesele fondului de pensii private să nu fie afectate.

(2) De asemenea, administratorul se va asigura că nu există un conflict între interesul participantului la fondul de pensii private și interesele personale ale unui angajat, atunci când angajatul are interese în calitatea sa de persoană privată.

(3) În vederea identificării tipurilor de conflict de interese care apar în cursul furnizării serviciilor de administrare a portofoliului fondului de pensii private și a serviciilor conexe sau a combinațiilor acestora, a căror existență ar putea prejudicia interesele unui fond, administratorul va lua în considerare, în baza unor criterii minime stabilite la nivelul societății, situația în care o persoană relevantă sau o persoană legată de aceasta în mod direct ori indirect prin control se află în oricare din următoarele situații:

a) administratorul sau acea persoană ar putea obține un câștig financiar ori ar putea evita o pierdere financiară, pe cheltuiala fondului;

b) administratorul sau acea persoană beneficiază de un stimulent financiar ori de un altfel de stimulent pentru a favoriza o societate comercială cu care va încheia un contract de orice tip.

Art. 8. - Administratorul trebuie să dispună măsurile și procedurile necesare pentru a se asigura că sunt respectate:

a) cerința ca personalul direcției de investiții care efectuează activități de analiză financiară și alte persoane relevante să nu se implice în tranzacții personale sau să procedeze la sfătuirea ori determinarea oricăror persoane de a proceda la efectuarea de tranzacții cu instrumentele financiare

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

supuse cercetării sau cu orice instrumente financiare legate de acestea, înainte ca rezultatele cercetării să fie utilizate de fondul de pensii;

b) cerința ca tranzacțiile personale identificate la nivelul administratorului fondului de pensii private să fie evidențiate într-un registru care să includă orice aprobare sau interdicție în legătură cu acestea;

c) interdicțiile prevăzute la cap. V.

Art. 9. - Procedurile întocmite în aplicarea art. 8 lit. b) trebuie să fie astfel concepute încât să asigure în mod distinct următoarele:

a) fiecare persoană relevantă trebuie să cunoască restricțiile cu privire la tranzacțiile personale, precum și măsurile stabilite de către administrator cu privire la tranzacțiile personale și la dezvăluirea informațiilor;

b) administratorul trebuie să fie informat de îndată cu privire la orice tranzacție personală la care participă o persoană relevantă, fie în baza unei notificări cu privire la acea tranzacție, fie prin alte proceduri care permit administratorului să identifice asemenea tranzacții.

CAPITOLUL IV

Investițiile fondului de pensii private

Secțiunea 1

Reguli generale

Art. 10. – Pe toată durata funcționării fondului de pensii private, administratorul investește activele acestuia numai în instrumentele prevăzute de Legea nr. 411/2004, de Legea nr. 204/2006 și de prezenta normă, cu respectarea limitelor prevăzute pentru fiecare clasă de active.

Art. 11. – Administratorul investește activele fondului de pensii private în instrumente tranzacționate pe piața primară, pe piața secundară reglementată și pe piața secundară bancară.

Art. 12. – Activele fondului de pensii private sunt investite în instrumentele financiare prevăzute la art. 25 alin. (1) lit. a)-h) din Legea nr. 411/2004 și la art. 87 alin. (1) lit. a)-h) din Legea nr. 2004/2006 și de prezenta normă, cu respectarea următoarelor limite maxime pentru fiecare instrument:

a) 20% din activele fondului de pensii private pot fi investite în instrumente ale pieței monetare, cu respectarea următoarelor sublimite:

(i) conturi în lei sau în valută liber convertibilă la bănci autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European - 5%;

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

- (ii) depozite în lei sau în valută liber convertibilă la bănci autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European - 20%;
- (iii) certificate de trezorerie tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața secundară bancară din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European – 20%;
- (iv) acorduri reverse repo încheiate cu instituții bancare - 5%;
- b)** 70% din activele fondului de pensii private pot fi investite în titluri de stat, inclusiv certificatele de trezorerie menționate la lit. a) pct. (iii), din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European;
- c)** 30% din activele fondului de pensii private pot fi investite în obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, tranzacționate pe o piață reglementată ori pe piața secundară bancară din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European;
- d)** 50% din activele fondului de pensii private pot fi investite în valori mobiliare tranzacționate pe piețe reglementate din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, cu respectarea următoarelor sublimite:
 - (i) acțiuni și drepturi tranzacționate pe piețe reglementate din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European – 50%;
 - (ii) obligațiuni corporatiste, cu excepția obligațiunilor care presupun sau încorporează un instrument derivat - 30%;
- e)** 15% din activele fondului de pensii private pot fi investite în obligațiuni de stat emise de state terțe, tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața secundară bancară din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European;
- f)** 10% din activele fondului de pensii private pot fi investite în obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din state terțe, tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European;
- g)** 5% din activele fondului de pensii private pot fi investite în obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, altele decât cele menționate la lit. j), tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața secundară bancară din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European;

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

h) 5% din activele fondului de pensii private pot fi investite în titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și din state terțe, cu următoarele sublimite:

(i) titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare – 5 %;

(ii) titlurile de participare ale OPCVM tranzacționabile – exchange traded fund, tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European – 3%;

i) 10% din activele fondului de pensii private pot fi alocate investițiilor private de capital - private equity, cu următoarele sublimite:

(i) acțiuni la companii din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European – 5%;

(ii) fonduri de investiții private de capital din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European – 10%;

j) 15% din activele fondului de pensii private pot fi investite în obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții, tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața secundară bancară din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European;

k) 5% din activele fondului de pensii private pot fi investite în mărfuri și metale prețioase tranzacționate pe o piață reglementată și specializată sau pe piața secundară bancară și în titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în mărfuri și metale prețioase din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European;

l) 10% din activele fondului de pensii private pot fi investite în acțiuni, obligațiuni și titluri de participare ale entităților din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European, special create pentru dezvoltarea proiectelor de infrastructură;

m) 3% din activele fondului de pensii private pot fi investite în titluri de participare emise de alte organisme de plasament colectiv din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European.

Art. 13. - (1) Expunerea față de un singur emitent nu poate depăși 5% din activele fondului de pensii private, iar expunerea față de un grup de emitenți și persoanele afiliate acestora nu poate depăși 10% din activele fondului de pensii private.

(2) Limitele prevăzute la alin. (1) se referă la toate tipurile de investiții permise de lege și de prezenta normă, inclusiv conturi, depozite bancare, instrumente financiare derivate și operațiuni reverse repo, cu excepția titlurilor de stat.

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

- (3) Expunerea față de un emitent în cazul instrumentelor financiare derivate este reprezentată de valoarea de piață a acestora în cazul instrumentelor financiare derivate cu decontare în fonduri și de valoarea noționalului în cazul instrumentelor financiare derivate cu decontare cu livrare.
- (4) Expunerea față de un emitent în cazul operațiunilor reverse repo este reprezentată de valoarea dobânzii acumulate.
- (5) Un fond de pensii private nu poate deține mai mult de 10% în acțiunile fără drept de vot ale unui singur emitent.

Secțiunea a 2-a

Reguli specifice

Art. 14. – Administratorul investește activele fondurilor de pensii private în acțiuni și drepturi tranzacționate ale emitenților care îndeplinesc cel puțin condițiile de admitere la categoria a 2a a Bursei de Valori București.

Art. 15. – Administratorul poate tranzacționa pe alte piețe cu excepția celor prevăzute la art. 11, numai în următoarele cazuri:

- a) tranzacționarea implică instrumente financiare derivate de tipul forward și swap prevăzute la art. 20;
- b) tranzacționarea implică instrumente financiare de tipul unități de fond emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare prevăzute la art. 12, lit. h) punctul i);
- c) tranzacționarea implică acțiuni ale companiilor catalogate drept investiții private de capital.

Art. 16. - O emisiune sau un emitent este considerată/considerat investment grade în următoarele situații:

- a) în cazul în care emitentul sau emisiunea este evaluat(ă) de o singură agenție de rating, este considerat(ă) a fi investment grade dacă a primit cel puțin acest calificativ de la agenția de rating;
- b) în cazul în care emitentul sau emisiunea este evaluat(ă) de două agenții de rating, este considerat(ă) a fi investment grade dacă a primit cel puțin acest calificativ de la ambele agenții de rating;
- c) în cazul în care emitentul sau emisiunea este evaluat(ă) de trei agenții de rating, este considerat(ă) a fi investment grade dacă a primit cel puțin acest calificativ de la cel puțin două dintre agențiile de rating.

Art. 17. - (1) Administratorul poate investi activele fondurilor de pensii numai în acele obligațiuni ori alte titluri de creanță ale emitenților din state aparținând Uniunii Europene sau Spațiului Economic European ori statelor terțe, care au calificativul investment grade, cu excepția titlurilor de

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

stat emise de statul român, a obligațiunilor emise de autorități ale administrației publice locale și a obligațiunilor corporatiste ale emitenților din România.

(2) Administratorul poate investi numai în acele obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, care au calificativul investment grade.

(3) Administratorii încheie tranzacții de tip forward, swap și opțiuni altele decât cele de pe piețele reglementate, numai cu bănci care au primit calificativul investment grade sau a căror societate-mamă a primit acest calificativ.

Art. 18. - (1) Administratorul are obligația de a se asigura că pe toată perioada de deținere a instrumentelor financiare menționate la art. 17 alin. (1) și (2) acestea sunt investment grade.

(2) În cazul în care, după achiziție, instrumentele financiare prevăzute la art. 17 alin. (1) și (2) nu mai au calificativ investment grade, administratorul corectează, inclusiv prin măsuri active, abaterea de la cerința privind calificativul emitentului sau al emisiunii respective, în termen de maximum 180 de zile calendaristice.

(3) În cazul în care administratorul nu corectează abaterea în termenul prevăzut la alin. (2), instrumentele financiare respective sunt evaluate aplicând prețului brut un coeficient de 0,75, 0,5, respectiv 0,25 pentru fiecare perioadă ulterioară de 90 de zile calendaristice; ulterior, instrumentele financiare respective vor fi evaluate la zero.

Art. 19. - (1) În cazul în care în procesul de investire sunt depășite în mod pasiv limitele prevăzute la art. 12 și 13, în maximum 30 de zile calendaristice de la data depășirii limitei, administratorul fondului de pensii private are obligația să corecteze, inclusiv prin măsuri active, abaterea de la limitele investiționale prevăzute de legislația în vigoare și în prospectul schemei de pensii.

(2) Abaterea de la limitele prevăzute la art. 12 și 13 ca urmare a încasărilor contribuțiilor sau a transferurilor participanților nu reprezintă abatere pasivă, iar administratorul are obligația să corecteze aceste abateri în maximum 1 zi lucrătoare.

Art. 20. - (1) Administratorul poate proteja portofoliul de investiții al fondului de pensii private împotriva riscului valutar, a riscului de dobândă și a riscului de piață, prin intermediul următoarelor instrumente specifice:

- a) futures, forward, swap, opțiuni pentru acoperirea riscului de curs valutar;
- b) futures, forward, swap, opțiuni pentru acoperirea riscului de rată a dobânzii;
- c) futures și opțiuni pe acțiuni, mărfuri și metale prețioase pentru acoperirea riscului de piață.

(2) Mărimea tuturor contractelor aferente instrumentelor financiare prevăzute la alin. (1) lit. a) pe o anumită valută nu poate depăși pe toată perioada deținerii lor valoarea expunerii portofoliului fondului de pensii față de valuta respectivă.

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

(3) Mărimea tuturor contractelor aferente instrumentelor financiare prevăzute la alin. (1) lit. b) nu poate depăși pe toată perioada deținerii lor principalul de rambursat al activului suport deținut în portofoliul fondului de pensii private, iar scadența finală a instrumentelor financiare derivate trebuie să fie cel mult egală cu scadența aferentă activului-suport.

(4) Mărimea tuturor contractelor aferente instrumentelor financiare prevăzute la alin. (1) lit. c) pe o anumită acțiune, marfă sau pe un anumit metal prețios nu poate depăși pe toată perioada deținerii lor valoarea expunerii portofoliului fondului de pensii față de acțiunea sau marfa respectivă.

(5) Instrumentele financiare derivate de tipul futures prevăzute la alin. (1) și opțiunile prevăzute la alin.(1) lit. c) vor fi tranzacționate numai pe piețe reglementate.

(6) Instrumentele financiare derivate negociate în afara pieței reglementate trebuie să poată face obiectul unei evaluări zilnice, de încredere și verificabile și să poată, la inițiativa administratorului, să fie vândute, lichidate sau închise în orice moment la justa lor valoare, cu aceeași contrapartidă cu care a fost încheiată tranzacția inițială.

Art. 21. – (1) Activele eligibile pentru operațiunile de tipul reverse repo trebuie să îndeplinească în mod cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie în proprietatea contrapartidei fondului de pensii private;
- b) să nu fie gajate sau sechestrate;
- c) să aibă o scadență ulterioară scadenței operațiunii efectuate;
- d) să aibă cupoane scadente ulterior scadenței operațiunii efectuate;
- e) să fie titluri de stat emise de statul român.

(2) Termenul până la scadența operațiunii de reverse repo este de maximum 90 de zile calendaristice.

CAPITOLUL V

Interdicții privind investițiile

Art. 22. - (1) Administratorul nu poate investi activele fondului de pensii pe care îl administrează în instrumente financiare emise de către societatea-mamă a administratorului, grupul din care administratorul face parte, precum și de către orice altă persoană afiliată sau aflată în mod direct sau indirect în poziție de control față de societate și în orice alte active care nu pot fi identificate sau a căror evaluare este incertă.

(2) Administratorul nu poate iniția, pentru fondul de pensii pe care îl administrează operațiuni de vânzare în lipsă sau de împrumut cu valori mobiliare admise la tranzacționare.

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

Art. 23. - (1) Administratorului, analiștilor financiari și persoanelor relevante implicate în studiul, analiza și cercetarea investițiilor le este interzis să accepte orice fel de avantaje materiale sau de altă natură de la persoanele având un interes material legat de subiectul cercetării pentru investiții.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) nu trebuie să promită emitenților asigurarea unei cercetări favorabile.

Art. 24. – Este interzisă investirea în titluri de participare ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare sau ale OPCVM – urilor tranzacționabile care nu respectă cerințele Directivei Europene 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare(OPCVM), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 302 din 17 noiembrie 2009.

Art. 25. – (1) Este interzisă investirea în companii care desfășoară activități în domeniul producerii și/sau comercializării de produse din tutun, alcool și armament ori în domeniul jocurilor de noroc.

(2) Este interzisă investirea în orice alte active care nu sunt prevăzute expres de prezenta normă.

CAPITOLUL VI

Reguli de evaluare a instrumentelor financiare

Art. 26. - (1) Activele fondului se evaluează la prețul de închidere al secțiunii principale a pieței reglementate pe care sunt tranzacționate din ziua pentru care se efectuează calculul.

(2) Atunci când sunt admise la tranzacționare pe mai multe piețe reglementate, valoarea la care se iau în calcul trebuie să fie reprezentată de prețul pieței celei mai relevante din punctul de vedere al lichidității, determinată conform art. 9 din Regulamentul (CE) nr. 1.287/2006 al Comisiei din 10 august 2006 de punere în aplicare a Directivei 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind obligațiile întreprinderilor de investiții de păstrare a evidenței și înregistrărilor, raportarea tranzacțiilor, transparența pieței, admiterea de instrumente financiare în tranzacții și definiția termenilor în sensul directivei în cauză, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 241 din 02 septembrie 2006.

(3) Activele se evaluează conform următoarei formule:

$$VA = N \times P$$

Unde:

VA = valoarea actuală;

N = numărul de unități de valori mobiliare în portofoliu;

P = prețul de închidere.

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

Art. 27. - Prevederile art. 26 nu se aplică activelor de tip investiții private de capital, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare nelistate pe o piață reglementată și nici activelor prevăzute la art. 20.

Art. 28. - Instrumentele financiare prevăzute la art. 12 lit. a) pct. (iii), lit. b), c), lit. d) pct. (ii), lit. e)-g) și j) și obligațiunile prevăzute la art. 12 lit. l) se evaluează la prețul brut.

Art. 29. - Relația dintre prețul net, prețul brut și dobânda acumulată pentru instrumentele prevăzute la art. 28 este următoarea:

$$P_b = P_n + D_a,$$

Unde:

P_b = prețul brut exprimat procentual;

P_n = prețul net exprimat procentual;

D_a = dobânda acumulată exprimată procentual.

Art. 30. - Activele pentru care nu există sau nu este disponibil prețul de închidere prevăzut la art. 26 alin (1) și (2) sunt evaluate la ultimul preț de închidere disponibil.

Art. 31. - (1) Prin excepție de la prevederile art. 26, instrumentele financiare prevăzute la art. 12 lit. a) pct. (iii), lit. b), c), lit. d) pct. ii), lit. e)-g) și j) și obligațiunile prevăzute la art. 12 lit. l) sunt evaluate după cum urmează:

a) folosind cotația bid afișată de furnizorii de cotații Bloomberg Finance L.P. sau Thomson Reuters S.A pentru ziua respectivă,

b) în lipsa cotației prevăzute la lit. a), folosind prețul de închidere conform art. 26.

(2) În cazul în care pentru o zi nu sunt disponibile prețurile de închidere sau cotații pentru instrumentele financiare prevăzute la art. 12 lit. a) pct. (iii), lit. b), c), lit. d) pct. (ii), lit. e)-g) și j) și obligațiunile prevăzute la art. 12 lit. l), în conformitate cu prevederile art. 26 și alin. (1), acestea sunt evaluate utilizând cel mai recent preț de închidere sau cea mai recentă cotație folosită la calculul activului.

(3) Administratorul are obligația să notifice Comisiei lista și ordinea în care utilizează cotațiile furnizorilor menționați la alin. (1) lit. a).

(4) În cazul în care primul furnizor de cotații din listă nu poate furniza datele solicitate, administratorul utilizează pentru evaluarea activelor cotația următorului furnizor de cotații stabilit conform alin. (3).

(5) Administratorul utilizează pentru evaluarea activelor prevăzute la art. 12 lit. a) pct. (iii), lit. b), c), lit. d) pct. (ii), lit. e)-g) și j) și obligațiunile prevăzute la art. 12 lit. l) cotațiile furnizorilor

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

menționați în lista prevăzută la alin. (3) pentru o perioadă de 1 an de la data notificării, respectând prevederile alin. (4).

(6) Cu 30 de zile lucrătoare înainte de expirarea termenului de la alin. (5), administratorul transmite Comisiei o nouă notificare privind lista și ordinea în care utilizează cotațiile furnizorilor menționați la alin. (1) lit. a).

Art. 32. – (1) Acordul de tipul reverse repo este evaluat prin metoda bazată pe recunoașterea zilnică a dobânzii aferente perioadei scurse de la data cumpărării activelor eligibile.

(2) Valoarea activelor eligibile cumpărate în cadrul unui acord reverse repo nu este luată în calculul activului fondului de pensii private.

Art. 33. - În cazul în care are loc un eveniment de credit definit ca atare în prospectul de emisiune a unei obligațiuni sau în cazul în care pentru 3 cupoane consecutive ori timp de un an emitentul nu a efectuat nicio plată aferentă acestor cupoane, începând cu data producerii evenimentului de credit sau, respectiv, începând cu data următorului cupon, obligațiunea respectivă este luată în calculul activului la valoarea zero.

Art. 34. - (1) Disponibilitățile din conturile curente și din conturile deschise la intermediari se evaluează prin luarea în considerare a soldului disponibil la data pentru care se efectuează calculul.

(2) În calculul activului net se iau în considerare sumele în tranzit și sumele în curs de rezolvare, care se recunosc la valoarea de înregistrare în contabilitate și sumele aflate în curs de decontare.

Art. 35. - (1) Depozitele cu plata dobânzii la scadență constituite la instituții de credit, indiferent de durata depozitului, se evaluează folosindu-se metoda bazată pe recunoașterea zilnică a dobânzii aferente perioadei scurse de la data efectuării plasamentului.

(2) În cazul în care pentru depozitele prevăzute la alin. (1) s-au efectuat încasări de dobândă înainte de scadență, sumele astfel încasate sunt deduse din valoarea calculată conform alin. (1).

(3) Depozitele cu plata dobânzii în avans constituite la instituții de credit, indiferent de durata depozitului se evaluează la valoarea sumei inițiale constituite ca depozit pe toată perioada depozitului.

Art. 36. - (1) Dividendele se recunosc din prima zi în care investitorii care cumpără acțiunile nu mai beneficiază de dividend până la încasarea acestora.

(2) În cazul în care dividendele nu sunt plătite în termenul precizat în hotărârea adunării generale a acționarilor emitentului, acestea sunt evaluate la valoarea zero, începând cu următoarea zi calendaristică.

Art. 37. - (1) Cupoanele și principalul se recunosc la datele specificate în prospectul de emisiune până la încasarea acestora.

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

(2) În cazul în care cupoanele sau principalul, după caz, nu au fost plătite/plătit până la data maximă de plată specificată în prospectul de emisiune, acestea/acesta sunt/este evaluate/evaluat la zero.

Art. 38. - Până la admiterea la tranzacționare pe o piață reglementată, acțiunile nou-emise se evaluează la prețul din cadrul ofertei publice primare în care au fost achiziționate respectivele acțiuni.

Art. 39. - (1) Acțiunile rezultate din majorări de capital ce nu presupun contraprestație în bani din partea investitorilor se recunosc în prima zi în care investitorii care cumpără acțiunile nu mai pot participa la majorarea de capital și vor fi luate în considerare la calculul limitelor prevăzute la art. 12.

(2) Acțiunile rezultate din majorări de capital ce presupun contraprestație în bani din partea investitorilor se recunosc la data plății efective a acțiunilor subscribe la majorarea de capital și vor fi luate în considerare la calculul limitelor prevăzute la art. 12.

(3) În cazul în care acțiunile rezultate din majorări de capital fac obiectul unui litigiu în desfășurare, făcut public de către operatorul de piață care administrează piața reglementată pe care se tranzacționează emitentul respectiv vor fi evaluate în activul fondului la valoarea zero.

Art. 40. - (1) Drepturile de preferință se recunosc din prima zi în care investitorul care cumpără acțiunile nu mai beneficiază de aceste drepturi și se evaluează anterior admiterii la tranzacționare la valoarea teoretică, conform formulei:

$$ValoareTeoretica = \text{Max}(P - P_s, 0) \times \frac{NrActiuniNoi}{NrActiuniVechi + NrActiuniNoi}$$

Unde:

P = prețul de închidere din ultima zi în care cei care cumpără acțiuni au dreptul de a participa la majorarea de capital;

P_s = prețul de subscriere de acțiuni noi pe baza drepturilor de preferință.

(2) Ulterior admiterii la tranzacționare, drepturile de preferință vor fi evaluate conform art. 26.

(3) În cazul în care, ulterior admiterii la tranzacționare, drepturile de preferință nu au disponibil un preț de închidere, acestea sunt evaluate utilizând cel mai recent preț de închidere sau cea mai recentă valoare teoretică folosită la calculul activului.

Art. 41. - (1) Titlurile de participare ale unui organism de plasament colectiv nelistat pe o piață reglementată se iau în calcul la ultima valoare unitară a activului net publicată și certificată de depozitar, după caz.

(2) Titlurile de participare ale unui OPCVM și AOPC tranzacționabile și ale unui organism de plasament colectiv în mărfuri și metale prețioase, pentru care nu există un preț de închidere conform

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

art. 26, sunt evaluate la minimul dintre ultimul preț de închidere disponibil și ultima valoare unitară a activului net publicată și certificată de depozitar.

(3) Titlurile de participare ale unui fond de investiții private de capital se evaluează în baza valorii certificate de un auditor independent sau de un depozitar, după caz.

(4) Investiții în infrastructură se evaluează în funcție de instrumentul financiar prin care se realizează investiția.

Art. 42. - Contractele futures și opțiunile tranzacționate pe o piață reglementată sunt evaluate zilnic prin marcarea la piață realizată de intermediar.

Art. 43. - (1) Contractele de tip forward vor fi evaluate la cotația de piață furnizată de contrapartida din cadrul contractului.

(2) În cazul în care contrapartida nu a furnizat o cotație, administratorul poate utiliza pentru evaluarea zilnică cotația oferită de un alt furnizor.

Art. 44. - (1) Contractele de tip swap sunt evaluate la cotația de piață furnizată de contrapartida din cadrul contractului.

(2) În cazul în care contrapartida nu a furnizat o cotație, administratorul poate utiliza pentru evaluarea zilnică cotația oferită de un alt furnizor.

Art. 45. - (1) Opțiunile tranzacționate pe piața secundară bancară sunt evaluate la cotația de piață furnizată de contrapartida din cadrul contractului.

(2) În cazul în care contrapartida nu a furnizat o cotație, administratorul poate utiliza pentru evaluarea zilnică cotația oferită de un alt furnizor.

Art. 46. - (1) Pentru evaluarea investițiilor private de capital se pot utiliza următoarele metode, cu notificarea prealabilă a Comisiei:

a) valoarea minimă dintre prețul de achiziție și valoarea contabilă;

b) evaluarea realizată de către un evaluator independent, persoană juridică, membru al unei asociații naționale profesionale de evaluare recunoscute ca fiind de utilitate publică și cu o experiență profesională de cel puțin 36 luni.

(2) Valoarea contabilă pe acțiuni este determinată prin raportarea poziției "Capitaluri proprii" din cele mai recente rezultate financiare anuale auditate, depuse la organele competente, la numărul de acțiuni emise.

(3) Valoarea contabilă pe acțiuni se recalculează în termen de maxim 60 de zile calendaristice de la data-limită de depunere la organele competente a situațiilor financiare anuale auditate.

(4) În cazul în care administratorii fondurilor de pensii private care utilizează evaluarea prevăzută la alin. (1) lit. a) nu obțin situațiile financiare anuale respective, în termen de 60 de zile calendaristice de la data-limită de depunere a acestora la organele competente, acțiunile companiilor de tip

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

investiții private de capital - private equity se includ în activul fondului de pensii private la valoarea zero.

Art. 47 - În cazul evaluării realizate conform art. 46 alin. (1) lit. b), prețul stabilit de un raport de evaluare este valabil cel mult 12 luni de la data raportului inițial, perioadă după care evaluarea se face în baza unui nou raport de evaluare întocmit de evaluator, iar, în lipsa acestuia, la valoarea zero.

Art. 48. – (1) În anumite situații justificate, de natura celor în care societățile emitente se află în procedura de insolvență sau în lichidare ori în încetare temporară de activitate, acțiunile care au fost suspendate de la tranzacționare vor fi luate în calculul activului net la valoarea zero de la data suspendării de la tranzacționare a acestora.

(2) În cazul în care suspendarea de la tranzacționare, în situațiile prevăzute la alin. (1), are loc în timpul ședinței de tranzacționare, pentru calculul valorii activului zilei respective, acțiunile societăților emitente, suspendate de la tranzacționare, se evaluează în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1).

(3) În situația reluării tranzacționării acțiunilor societăților emitente prevăzute la alin. (1), acestea se evaluează în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1).

(4) Acțiunile societăților emitente aflate în procedură de insolvență sau în lichidare ori în încetare temporară de activitate, și care au fost retrase de la tranzacționare, sunt luate în calculul activului fondului de pensii privat la valoarea zero.

(5) Acțiunile societăților emitente care au fost retrase de la tranzacționare, dar care nu se află în procedură de insolvență, în lichidare sau în încetare temporară de activitate sunt evaluate conform art. 46.

Art. 49. - Înregistrarea în portofoliul fondului de pensii administrat privat a tranzacțiilor cu instrumente financiare se face la data tranzacției, pe baza confirmării de tranzacționare.

CAPITOLUL VII

Procedura de încadrare în grade de risc a fondurilor de pensii private

Art. 50. - (1) Fiecărui fond de pensii private i se asociază un grad de risc.

(2) Gradul de risc se exprimă procentual și se calculează zilnic, după următoarea formulă:

$$GradRisc = 100 - \frac{\sum ActivePonderateLaRisc}{ActivTotal - SumeInDecontareTranzit} Re zol var e$$

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

(3) Valoarea activului ponderat la risc se calculează după cum urmează:

a) se cumulează valoarea activului cu valoarea de piață a instrumentelor derivate de acoperire a riscului de dobândă și/sau de piață, după caz, valoarea astfel obținută ponderându-se în funcție de activ, conform prevederilor art. 51;

b) se însumează valorile obținute la lit. a);

c) se cumulează valoarea de piață a instrumentelor derivate de acoperire a riscului valutar;

d) se însumează valoarea obținută la lit. b) cu valoarea obținută la lit. c).

4) În funcție de gradul de risc total, un fond de pensii private poate fi încadrat într-una din următoarele categorii:

a) fond de pensii private conservator: grad de risc sub 10%, inclusiv;

b) fond de pensii private echilibrat: grad de risc între 10%, exclusiv și 25%, inclusiv;

c) fond de pensii private dinamic: grad de risc între 25%, exclusiv și 50%, inclusiv.

Art. 51. – (1) Ponderarea activelor se face după cum urmează:

a) ponderea 100% se aplică:

1. activelor prevăzute la art. 12 lit. a) pct. (iii) și lit. b) emise de statul român;

2. activelor prevăzute la art. 12 lit. a) pct.(iii) și lit. b), cu excepția celor emise de statul român, și la art. 12 lit. e), g) și j) care au calificativul investment grade;

3. activelor prevăzute la art. 12 având garanția explicită și integrală a statului român;

4. activelor prevăzute la art. 12 având garanția explicită și integrală a statului, având calificativul investment grade;

b) ponderea 75% se aplică:

1. activelor prevăzute la art. 12 lit. a) pct. (i) și (ii) constituite la bănci care au primit calificativul investment grade sau a căror societate-mamă a primit acest calificativ;

2. activelor prevăzute la art. 12 lit. c) emise de autoritățile publice locale din România care au calificativul investment grade;

3. activelor prevăzute la art. 12 lit. c), cu excepția celor emise de autoritățile publice locale din România și la art. 12 lit. f) care au calificativul investment grade;

4. activelor prevăzute la art. 12 lit. h) pct. (i), clasificate drept fonduri monetare, conform clasificării Asociației Administratorilor de Fonduri din Europa - EFAMA;

5. valorii acordurilor reverse repo;

c) ponderea 50% se aplică:

1. activelor prevăzute la art. 12 lit. d) pct. (ii) ale emitentilor din România care au calificativul investment grade;

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

2. activelor prevăzute la art. 12 lit. d) pct. (ii), cu excepția emitenților din România, care au calificativul investment grade;

3. activelor prevăzute la art. 12 lit. h) pct. (i), clasificate drept fonduri de obligațiuni, conform clasificării Asociației Administratorilor de Fonduri din Europa - EFAMA;

d) ponderea 25% se aplică:

1. activelor prevăzute la art. 12 lit. d) pct. (i);

2. activelor prevăzute la art. 12 lit. h) pct. (i), cu excepția fondurilor monetare și de obligațiuni conform clasificării Asociației Administratorilor de Fonduri din Europa - EFAMA;

3. activelor prevăzute la art. 12 lit. h) pct. (ii);

4. activelor prevăzute la art. 12 lit. m);

5. activelor de tip metale prețioase și organisme de plasament colectiv în metale prețioase;

e) ponderea 0% se aplică celorlalte active și cazuri neacoperite de prevederile lit. a)-d);

(2) Ponderile aplicabile activelor fondurilor de pensii private prevăzute la alin. (1) sunt prezentate în anexele A și B, care fac parte integrantă din prezenta normă.

Art. 52. – (1) Administratorul fondului de pensii private are obligația să corecteze, inclusiv prin măsuri active, abaterea de la gradul de risc declarat în prospectul schemei de pensii, în maximum 60 de zile calendaristice de la data depășirii/scăderii pasive peste/sub limitele aferente gradului de risc declarat.

(2) Abaterea de la gradul de risc ca urmare a încasării contribuțiilor sau ca urmare a transferurilor participanților nu reprezintă abatere pasivă.

CAPITOLUL VIII

Reguli de calcul al activelor fondului de pensii private

Art. 53. - Valoarea netă a activelor unui fond de pensii private se calculează prin scăderea obligațiilor din valoarea totală a activelor:

Valoarea netă a activelor fondului = Valoarea totală a activelor - Valoarea obligațiilor

Art. 54. - (1) Valoarea totală a activelor fondului se calculează zilnic, prin însumarea valorii tuturor activelor aflate în portofoliul acestuia, evaluate în conformitate cu prevederile cap. VI.

(2) Contribuțiile participanților regăsite în contul colector nu intră în calculul valorii totale a activelor, până la data convertirii acestora în unități de fond și a transferului de lichidități în conturile individuale ale participanților.

(3) Convertirea contribuțiilor în unități de fond se face la ultima valoare unitară a activului net raportată și certificată de către depozitar.

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

Art. 55. - (1) Comisionul de administrare din activul net al fondului de pensii private este estimat și înregistrat zilnic în calculul valorii activului net și regularizat lunar, conform documentelor justificative.

(2) Cheltuielile cu taxele de auditare ale fondului de pensii private sunt estimate anual, înregistrate zilnic și regularizate la data plății acestora, conform documentelor justificative.

Art. 56. - (1) Calculul valorii unitare a activului net al unui fond de pensii private pentru o anumită dată se realizează conform următoarei formule:

Valoarea unitară a activului net la acea dată = Valoarea netă a activelor fondului la acea dată / Nr. de unități de fond la acea dată

(2) Numărul de unități de fond este diferența dintre numărul total de unități de fond emise și numărul total de unități de fond anulate ca urmare a plății drepturilor participatului, a transferului activului personal sau anulate în caz de invaliditate ori de deces al acestuia, precum și ca urmare a regularizărilor efectuate de către instituția de evidență, după caz.

(3) Valoarea unitară a activului net se calculează și se raportează în fiecare zi lucrătoare și are ca bază de calcul informațiile valabile din ziua lucrătoare anterioară efectuării calculului.

(4) Valoarea unitară a activului net se calculează și se înregistrează cu 6 zecimale în evidențele fondului de pensii private.

Art. 57. - (1) Erorile identificate în calculul zilnic al valorii unitare a activului net, constatate ulterior raportării acestor valori către Comisie, se vor corecta și se vor regulariza la data constatării lor.

(2) Administratorul, anexat raportării zilnice a valorii unitare a activului net din data la care se efectuează corecția, va transmite Comisiei o notă explicativă, sub semnătură electronică extinsă a reprezentantului legal sau persoanelor împuternicite, în care va prezenta detaliat cauzele care au determinat erorile prevăzute la alin. (1).

Art. 58. - (1) În cazul în care unele elemente de activ sunt exprimate în valute liber convertibile, pentru transformarea în lei se utilizează cursul Băncii Naționale a României comunicat în ziua pentru care se efectuează calculul.

(2) În situația în care există elemente de activ exprimate în valute pentru care Banca Națională a României nu publică un curs de schimb valutar, se utilizează cursul monedei respective față de euro, comunicat de banca centrală a țării în moneda căreia este exprimat elementul de activ, și cursul euro/leu comunicat de Banca Națională a României în ziua pentru care se efectuează calculul.

CAPITOLUL IX

Decizia de investire și atribuțiile directorului de investiții

Art. 59. - Decizia de investire se va lua cu respectarea declarației privind politica de investiții, a limitelor de investire prevăzute de prospectul schemei de pensii autorizat de către Comisie și a reglementărilor în vigoare.

Art. 60. - În vederea gestionării operațiunilor zilnice ale fondului de pensii, administratorul va avea în structura sa organizatorică o direcție de investiții organizată în mod distinct, responsabilă cu analiza oportunităților investiționale și plasarea activelor în conformitate cu strategia stabilită de consiliul de administrație sau de consiliul de supraveghere, după caz.

Art. 61. – Directorul de investiții are cel puțin următoarele atribuții în domeniul său de activitate:

- a)** să organizeze activitatea direcției de investiții;
- b)** să asigure investirea activelor, cu respectarea limitelor prevăzute de Legea nr. 411/2004, de Legea nr. 204/2006, de prezenta normă și a celor stabilite prin prospectul schemei de pensii;
- c)** să asigure diversificarea portofoliului fondului de pensii private și să mențină un grad adecvat de lichiditate;
- d)** să efectueze analize prealabile investirii asupra riscului de investiție și a costurilor implicate;
- e)** să asigure dezvoltarea de politici și proceduri adecvate privind analiza oportunităților investiționale și a plasării activelor;
- f)** să asigure respectarea reglementărilor prudențiale;
- g)** să asigure informarea consiliului de administrație/consiliului de supraveghere asupra problemelor și evoluțiilor semnificative care ar putea influența profilul de risc al fondului de pensii private;
- h)** să stabilească sisteme de raportare detaliate și oportune către consiliul de administrație și/sau consiliul de supraveghere, după caz, care să permită acestora să efectueze o evaluare corectă a activității desfășurate.

CAPITOLUL X

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 62. – Comisia poate decide, în situații excepționale sau în alte cazuri de natură să prejudicieze interesele participanților, să adopte măsuri specifice și punctuale.

Art. 63 – (1) Prin excepție de la prevederile art. 26–31, pentru titlurile de stat, indiferent de maturitatea acestora, precum și pentru toate instrumentele cu venit fix, inclusiv obligațiuni

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

neguvernamentale, obligațiuni municipale, ale autorităților publice locale sau obligațiuni corporative, evaluarea se face prin adăugarea la prețul net de achiziție atât a dobânzii cumulate, calculată prin aplicarea ratei cuponului la valoarea nominală pentru perioada scursă de la data de început a cuponului curent până la data de calcul, cât și a sumei rezultate din recunoașterea zilnică a diferenței dintre valoarea nominală care va fi efectiv încasată la scadența titlurilor și prețul net de achiziție.

(2) Comisia hotărăște, cu cel puțin 3 luni înainte de aplicare, schimbarea metodei de evaluare a instrumentelor financiare cu venit fix în conformitate cu prevederile art. 26–31.

Art. 64 – (1) Prin excepție de la prevederile art. 50 și 51, pentru o perioadă de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei norme, gradul de risc al fondurilor de pensii private se stabilește în funcție de gradul de deținere a instrumentelor cu risc scăzut ca procent (%) din totalul activelor fondului de pensii private, astfel:

a) grad de risc scăzut al unui fond de pensii private - total dețineri de instrumente financiare cu risc scăzut din total activ net al fondului: 100%-80%;

b) grad de risc mediu al unui fond de pensii private - total dețineri de instrumente financiare cu risc scăzut din total activ net al fondului: 80%-60%;

c) grad de risc ridicat al unui fond de pensii facultative - total dețineri de instrumente financiare cu risc scăzut din totalul activului fondului: 60%-40%.

(2) În perioada de 6 luni prevăzută la alin. (1), administratorul are obligația de a informa Comisia cu privire la gradul de risc asociat fondului de pensii private în conformitate cu prevederile art. 50 și 51.

Art. 65. – (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

a) investirea activelor fondului de pensii fără respectarea politicii de investiții conform prevederilor art. 3;

b) nerespectarea de către administrator a obligațiilor prevăzute de la art. 4;

c) nerespectarea de către administrator a interdicțiilor prevăzute la art. 5;

d) nerespectarea obligativității de elaborare și aprobare de către consiliul de administrație/consiliul de supraveghere a procedurilor de desfășurare a activității fondului de pensii private conform prevederilor art. 6 și a procedurilor privind identificarea și soluționarea conflictelor de interese conform prevederilor art. 9;

e) nerespectarea obligativității de investire în instrumentele, piețele și cu limitele prevăzute la art. 10, 11, 12 și 13;

f) nerespectarea condițiilor privind tipul și calitatea instrumentelor în care sunt investite activele fondurilor de pensii private;

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

- g) încheierea de tranzacții pe tip forward și swap cu bănci care nu au primit calificativul investment grade sau a căror societate-mamă nu a primit acest calificativ;
- h) nerespectarea obligației administratorului de a corecta abaterea de la cerința privind calificativul emitentului sau al emisiunii în termenul prevăzut la art. 18 alin. (2) sau, după caz, a obligației de ponderare a valorii activului conform prevederilor art. 18 alin. (3), de corectare a abaterilor de la limitele investiționale și de la gradul de risc prevăzute la art. 19, respectiv art. 51;
- i) încheierea de tranzacții cu instrumente financiare derivate fără respectarea condițiilor prevăzute la art. 20 alin. (2)–(6);
- j) încheierea de acorduri reverse repo fără respectarea prevederilor art. 21;
- k) nerespectarea interdicțiilor privind desfășurarea activității de investire a activelor fondurilor de pensii private, prevăzute la art. 22–25;
- l) nerespectare regulilor de evaluare stabilite prin prevederile art. 26–49;
- m) nerespectarea prevederilor privind modul de calcul al gradului de risc;
- n) nerespectarea obligației de calculare zilnică a activului fondului;
- o) nerespectarea prevederilor art. 55 privind modul de calcul și înregistrare ale comisionului de administrare și ale cheltuielilor cu taxele de audit;
- p) nerespectarea cerințelor privind corecția erorilor prevăzute la art. 57 alin. (1) și neîndeplinirea obligației de transmitere a notei explicative conform cerințelor art. 57 alin. (2);
- q) nerespectarea cerințelor privind existența în structura organizatorică a administratorului a unei direcții de investiții organizate în mod distinct conform prevederilor art. 60;
- r) neîndeplinirea, de către directorul de investiții a atribuțiilor ce îi revin în activitatea de investire a activelor fondurilor de pensii private;
- s) nerespectarea celorlalte obligații prevăzute de prezenta normă.

(2) Nerespectarea dispozițiilor cuprinse în prezenta normă se sancționează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, respectiv art. 16, art. 81 alin. (1) lit. c), art. 140 alin. (1), art. 141 alin. (1) lit. g), alin. (2), (3), (4), (6), (7), (9) și (10) din Legea nr. 411/2004 și art. 38 lit. c), art. 120 alin. (1), art. 121 alin. (1) lit. f) și k) și alin. (2), (3), (4), (6), (7), (9) și (10) din Legea nr. 204/2006.

Art. 66. - Termenele prevăzute de prezenta normă care expiră într-o zi de sărbătoare legală sau într-o zi nelucrătoare se vor prelungi până la sfârșitul următoarei zile lucrătoare.

Art. 67. – (1) Prezenta normă intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 68. - De la data intrării în vigoare a prezentei norme se abrogă:

- a) Norma nr. 3/2009 privind investițiile fondurilor de pensii administrate privat și organizarea activității de investire, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

Private nr. 3/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 11 februarie 2009;

b) Norma nr. 4/2009 privind investițiile fondurilor de pensii facultative și organizarea activității de investire, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 4/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 12 februarie 2009;

c) Normă nr. 5/2009 privind calculul activului net și al valorii unității de fond pentru fondurile de pensii administrate privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 6/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 16 martie 2009, cu modificările și completările ulterioare;

d) Norma nr. 6/2009 privind calculul activului net și al valorii unității de fond pentru fondurile de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 7/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 16 martie 2009, cu modificările și completările ulterioare;

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE**ANEXA A**
la normă

Nr. crt.	Activ	Investment grade	Non-Investment grade
1	Conturi în lei sau în valută liber convertibilă la bănci autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European	75%	0%
2	Depozite în lei sau în valută liber convertibilă la bănci autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European	75%	0%
3	CertIFICATE de trezorerie din România, tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	100%	100%
4	CertIFICATE de trezorerie tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	100%	0%
5	Titluri de stat din România tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	100%	100%
6	Titluri de stat din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	100%	0%
7	Obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din România și din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	75%	0%
8	Obligațiuni corporatiste ale emitenților din România, tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	50%	0%
9	Obligațiuni corporatiste ale emitenților din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, altele decât România, tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	50%	0%
10	Titluri de stat emise de state terțe și tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	100%	0%

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

11	Obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din state terțe, tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	75%	0%
12	Obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, altele decât cele menționate la art.12 lit. j) din normă, tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	100%	0%
13	Obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții, tranzacționate pe o piață reglementată	100%	0%
14	Active având garanția integrală și explicită a statului român	100%	100%
15	Active având garanția integrală și explicită a statului	100%	0%

Anexa B la normă

Nr.crt.	Activ	Pondere aplicabilă
1	Acorduri reverse repo	75%
2	Acțiuni și drepturi tranzacționate pe piețe reglementate din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European	25%
3	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și din state terțe definite conform EFAMA, ca fiind fonduri monetare	75%
4	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și din state terțe definite conform EFAMA ca fiind fonduri de obligațiuni	50%
5	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și din state terțe, cu excepția fondurilor monetare și de obligațiuni	25%
6	Titluri de participare ale OPCVM tranzacționabile – exchange traded fund și titluri de participare emise de alte organisme de plasament colectiv	25%
7	Metale prețioase și fonduri de metale prețioase	25%
8	Alte active	0%